

Planering – historia åk 8 vt 2018

Imperialism, nationalism, revolutioner och världskrig 1800-1950

Förmågor som ska utvecklas (se mål)

- Historisk referensram: händelseutveckling, orsaker, följder ...
- Källkritik: tolka och värdera källor från tiden ...
- Historieanvändning: hur exempelvis andra världskrigets historia används idag ...
- Begrepp: förändring, kontinuitet, andrahandskälla, tendens mm

Centralt innehåll i fokus

Imperialism och världskrig, cirka 1800—1950

- Den europeiska dominansen, imperialism och kolonialism.
- Nationalism och olika former av demokrati och diktatur i Europa och i andra delar av världen.
- De båda världskrigen, deras orsaker och följder. Förtryck, folkfördrivningar och folkmord. Förintelsen och Gulag.
- Historiska berättelser från skilda delar av världen med skildringar av människors upplevelser av förtryck, till exempel i form av kolonialism, rasism eller totalitär diktatur och motstånd mot detta.

Begrepp tidsrelaterade och mer övergripande

Imperialism, kolonialism, folkmord, mobilisering, nationalism, front, skyttegrav, neutral, separatfred, spanska sjukan, Versaillesfreden, ententen, centralmakterna, revolution, sovjeter, bolsjevik, tsar, livegna, statskupp, duman, kommunism, inbördeskrig, depression, aktier, kulaker, femårsplaner, inflation, antisemitism, rasism, socialdarwinism, koncentrationsläger, förintelseläger, sonderkommando, Förintelsen, fascism, nazism, Molotov-Ribbentrop-pakten, axelmakterna, de allierade, förändring, revolution, kontinuitet, historieanvändning, primärkällor, sekundärkällor, tendens, historisk förklaring, m.fl.

Veckoplanering - i grova drag (kan förändras)

Vecka	Lektionsinnehåll	Sidor i boken
2	1 lektion: om terminens historia + begreppen kolonialism/imperialism	
3	1 lektion. Imperialism – översikt + övergripande uppgift	s. 154-160
4	(1/2 lektioner) Imperialism: övning – imperialismens persongalleri (8D) + fördjupning Kongo (8DC)	s. 154-160, 166-167
5	(1/2 lektioner) Första världskriget: orsaker, utveckling + nationalism	s.150-153, 193-197
6	(2 lektioner) Första världskriget: källkritik + kriget och dess följder, diagnos	s. 199-207
7	(2 lektioner) Mellankrigstiden: Ryska revolutionen och nazism	s. 208-229
8	(2 lektioner) Mellankrigstiden, andra världskriget (inledning och orsaker) Prov: Torsdag (8D), fredag (8C)	s. 230-236
9	Sportlov	
10	Andra världskriget (vändpunkter och slut)	s. 230-251
11	Andra världskriget och Förintelsen (OBS! vi återkommer till Förintelsen i åk 9)	s. 244-249
12	Test/inlämning: <i>historieanvändning + källkritik + fakta om Förintelsen</i> (test: andra världskriget + källkritik)	
13	8C går miste om 3 SO-lektioner kommer förmodligen att behöva även denna veckas lektioner.	

Hur plugga och lära sig allt detta?

- ☐ Läs så att du ligger före undervisningen; anteckna viktiga begrepp, händelser och analyser kontinuerligt.
- ☐ Delta aktivt på lektionerna (sitt inte av tiden i klassrummet).
- ☐ Diskutera det du läser om i skolan hemma, t.ex. vid köksbordet.
- ☐ Repetera det vi gjort i skolan, t.ex. genom att berätta vad du lärt dig för en förälder/syskon.
- ☐ Gör en plan för *när* och *hur* du ska plugga. Dela upp pluggandet i mindre delar.
- ☐ Gör listor med viktiga personer och begrepp.
- ☐ Gör en tidslinje – så att du får en bild av historien och kronologin.
- ☐ Beställ ett förhör av en kompis, t.ex. kolla att du kan förklara begreppen.

Återkoppling

- ☐ **Självvärdering:** Självvärderande test (google formulär, korsord mm). När du gjort ett självvärderande test ska du alltid gå igenom vad du kunde och det du inte kunde och fundera över vad du behöver göra för att täta eventuella kunskapsluckor.
- ☐ **Självvärdering:** Vecka 6 har vi en diagnos för att i grova drag se vad du lärt dig och vad du missat. Frågorna kommer alla vara envals- eller flervalsfrågor för att du snabbt ska få ett resultat. Gå igenom diagnosen didigixam och se vad du behöver träna extra på och skriv en kommentar om det på schoolsoft.
- ☐ **Självvärdering/kamratbedömning:** Om uppgiften har en bedömningsmall, t.ex. en checklista eller matris, ska du gå igenom ditt svar och checka av mot checklistan eller matrisen. Detta görs också lämpligen tillsammans med en bänkkamrat eller kanske ett syskon eller förälder.
- ☐ **Kamratbedömning:** Vid ett eller ett par tillfällen kommer vi träna på kamratbedömning, dvs du kommer dels få och dels ge återkoppling till en eller flera klasskamrater.
- ☐ **Lärobedömning:** på lektionerna kommer du självklart få återkoppling av mig. Jag kommer också att bedöma provet vecka 8 samt testet och inlämningsuppgiften vecka 12.

Kartor som visar Europa (1) före och (2) efter första världskriget, samt Europa (3) efter andra världskriget.

Vad är målet?

- När vi är klara med arbetsmomentet i vecka 12/13 ska du kunna;
  - » beskriva och analysera* europeisk imperialism, nationalism, första världskriget, mellankrigstiden och andra världskriget.
  - » Analysera hur historia används; orsaker till och följder av att man exempelvis reser monument/statyer till minne av Raoul Wallenberg, Leopold II eller det brittiska imperiet.
  - » Värdera och tolka källmaterial från tiden. Är exempelvis ett brev från Stalingrad en trovärdig källa om kriget?
  - » Använda övergripande begrepp som förändring och kontinuitet när du beskriver och analyserar tiden (1800-1950). Men du ska också förstå och kunna använda tidsrelaterade begrepp som nazism, mellankrigstiden och Oktoberrevolutionen.
  - » Bättre bedöma var du står kunskapsmässigt och veta vad du kan göra för att komma vidare.

*Analysera = beskriva orsaker, följder, identifiera samband och mönster, göra jämförelser, se likheter och skillnader mm.

Länkar till kunskap om historia

- www.bildningscentralen.se
- www.so-rummet.se/
- www.ne.se
- www.levandehistoria.se

